

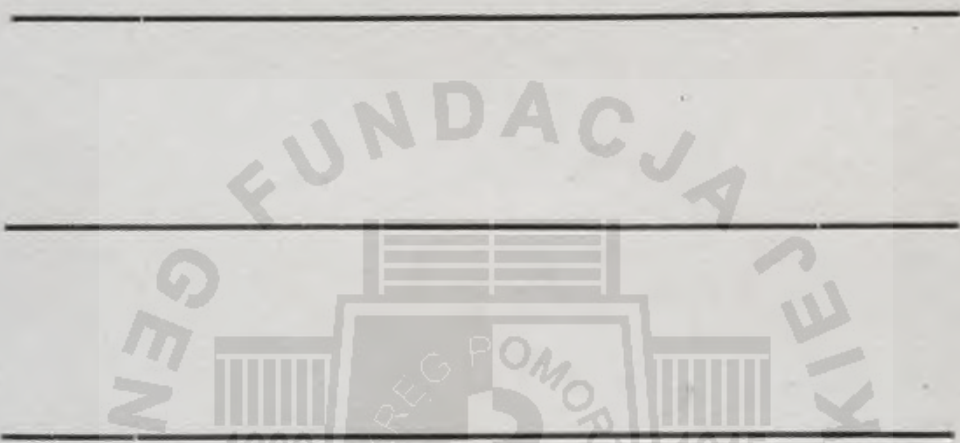
FUNDACJA GENERAL ELZBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93. tel. 00-8 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

FUNDACJA

Armijskie
Armii Krajowej Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 65-22-183, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 1400336

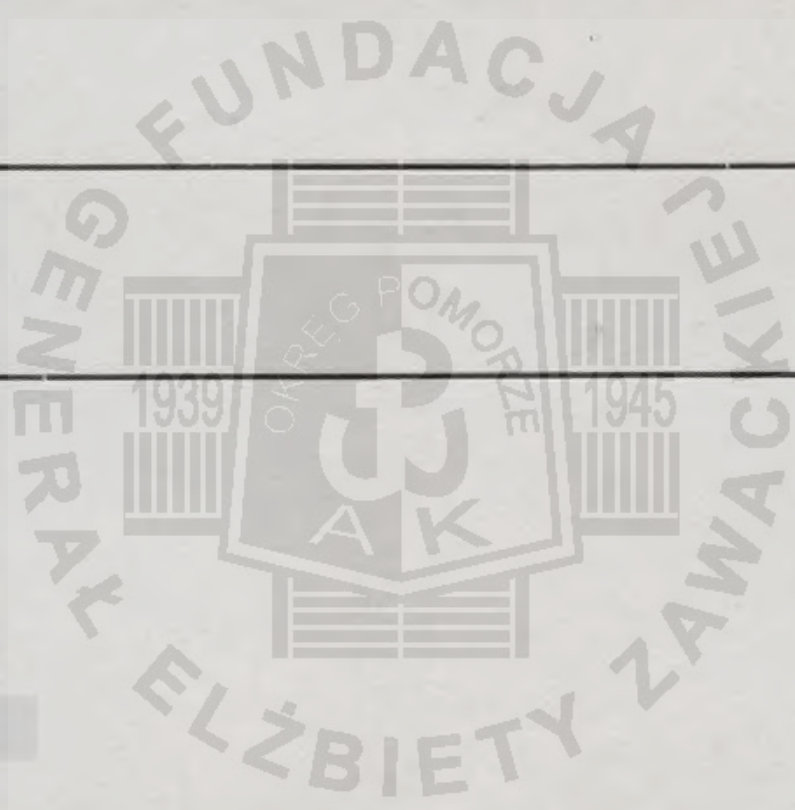
MEMORIAL
Generał Marii Wittek

brak zdj

X

WROCLAW

adres: 55-200 OLAWA

woj. dolnośląskie

LWP

adres MAMCZAK STEFANIA

zam. 1° v-to CZYŻ
2° v-to WOJNOWSKA

1463/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

..... 1463/4SK LHP

..... NAMEZAK Stefania

..... zrem. Czyż 2 v. Wojnowska

I./1. Relacja ✓ K. 8, s. 12

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora ✓ K. 5, s. 9

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja ✓ K. 4, s. 1

.....

.....

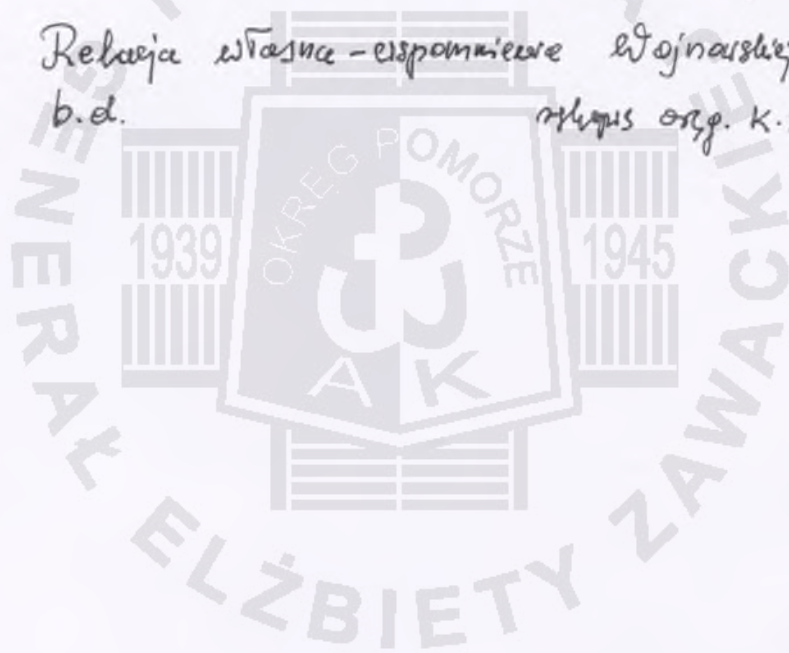
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

- 1) Relacja Mamezak Stefanii, 2 v. Wojnowska sporządzona według schematu relacji o czołowej służbie kobiet - żołnierzy w III Armii WP w l. 1939-1945 podpisana z datą 2^{III} 1998r.
rękopis org. K.2, s. 1-4
- 2) Relacja własna Stefanii Mamezak, zam. Wojnowska podpisana Wojnowska St. b.d.
rękopis org. K.4, s. 5-8
- 3) Relacja własna - wspomnienie Wojnowskiej Stefanii, podpisane b.d.
rękopis org. K.2, s. 9-12

I/1/1

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielać opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panieńskie z datą zmiany /, imiona

Mamczak z domu, Stefania Wojnowska

2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat /

17 lipiec 1923r Borszowice pow. Przemysł

3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej

Jan Antonina Pietruszka rolnicy

4. Obecny adres składającej relację nr telefonu

55-200
Krowa

Wiemniowy
071

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia /

Ja Krawcowa SP ukończona w 1937r. i kurs przyuczenia
krawców w zakładach odzieżowych

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem

Borszowice

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?? - praca w rolnictwie

4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodalicia Mariańska

nie należała

I/1/2

II. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

uczestniczył, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

nie

V. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? / nie

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy /

W 1940r. wywieziona na Sybir za to że była Polką w Omskiej Obłast Tomskij Rejon wieś Luaminka praca przy spływie drewna i ładunek drewna na barki

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /

6.07.1943 zmobilizowana do WP przez RWK Bujajewo i wcielona do 1 Bat. Kobiet

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.

6.07.1943 - 31.12.1947

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

6.07.1943 1 Bat. Kobiet
15.12.1943 przeniesiona do Kwadranskiego
II - III 1944 - Szkoła Spadochronowa

5. Jakich wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

szkoła spadochronowa - st. sierżant

6. Jakich przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

kurs spadochronowy

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i

kiedy ? /

kontuzja kolana - 1944r. w czasie szkolenia

I/1/3

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

starszy sierżant

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

Krzyż kawalerski i inne

V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

Po skończeniu służby wojskowej, mieszkanie było 1 pokojowe bez kuchni, potem wyjechałem na miesiąc, urodziłem się 2 dzieci, mój żona zmarła, musiałem podjąć pracę z powodu braku kwalifikacji ostatnio malopiętno pracę w Zakładzie Odzieżowym po skończeniu kursu było trochę lepiej, miałem 2 synów którym nie miałem z kim zostawić. Matka wróciła z ZSSR która także na moim utrzymaniu. Nie miałem dobrego zdrowia po przejściu na Syberii 4 lata i 2 miesiące. Nie zarabiałem dużo, ledwo starczyło mi na bardzo skromne życie. W 1948. po wychowaniu dzieci wyjechałem 20.02.1948.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

Niedostatek w związku z niską płacą spowodowany brakiem wykształcenia i słabym zdrowiem

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidzka wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

4. Obecny stan zdrowia

jestem osobą nie wychodzącą z domu wymagającą stałej opieki, choroba na sercu, zawał 6 powięci.

I/1/4

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała : *ogólnie dostępnej*

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce / *nie*

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzicielstwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

*na Syberii Ojciec zmarł głodową śmiercią
Starszy syn - zawodowy żołnierz
młodszy syn - elektryk*

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki i o jej formacji.

Czytelny podpis

Wojnowska Stefania

Data

2.03.98

1463/NSK 1 III/1943 11/30

Stefania Mowcowa a teraz Wajnowska
urodzona 1925 r. w miejscowości Borszonice
pow. Przemyśl woj. drohobuzkie, rodziny
chłopskiej. W okresie wojennym na terenie
ZSRR było kilka tysięcy Polaków
mimo to ja i moja rodzina dwóch
małych braci i siostrę Marię 116

Polacy udawali obojętne od swojej ojczyzny
mając obawę z faszystowskim
wojennym i powrócić do wolnej Polski
nie prosząc polskich obywateli komuni-
stycznych 8 maja 1945 r. prasę radziecką
"Wolna Polska" ukazywała się w tym czasie
ZSRR ogłosiła utworzenie sił
zbrojnych na terenie ZSRR

W dniu 6 VII zostaliśmy powołani
do wojska do Batalionu Kłobuckiego
Słuchaliśmy przyjechałszy do siebie tam
poraitano nas serdecznie wszystkie
plakaty z wolności Turcji nas umudo-
rowano, miedzy innymi było zgrabne de-
krety się do tego przyłączyła.

2
do statyśmy już żołnierzami i robiliśmy
no nas do różnych pododdziałów
różnej broni. Do szeregów state przybył
waty nowe obywateli. Też i im
siostry i Marysia razem byłyśmy
jednej kompanii szwedzkiej
obraz nowo było kapral Sotłymak
W g. Holmów 1943 r. przyjechał
do Batalionu oficer Wehrmachtu
obierano w ten sposób ja do obywateli
Batalionu. Oficer zapisał cyfrowy
w cześniej być w Polsce, kto by mi
chciał. Też normuje się Batalion
specyjnie który byłby szkodliwy
wszystkich jak imbyś tak obywateli
który byłby elity. Błędnie o tego
Batalionu. Do hitlerów oni zostaliśmy
przydzielony o tego spadochroniarzkiego
okresowego. Szkodliwy to było szkodliwy
nie do tego siebie mies. Białostok

2
do tej szkoły poszło dwóch obywateli
miejscy między je i moja siostra
Było to nasze szkodliwy. Też było
miej obywateli umysłowości a nawet siły
fizycznej. Jednostka została się me
za tamto. Chytnij przychodzący
rozny trudności, lepiej niż myżymy
których było więcej niż nas. O "wzrost"
kompaniji było nas ze teorenie hitler
Stalkeg, jak było, pot rolni, wady
nas i strukturyzacji nadbrzozy szkodliwy
spadochronowy koszyk. Też musiało
somy przed szkodliwy stworzyć sobie
spadochron. Wykładał mi tylko
opierały się na szkodliwy wady nas
roznych operacji w stosunku do
syntakcji w partyzanców, obywateli
do tego wyhonny były są je umysłowości
szerego obywateli było szkodliwy
Do umysłowości tej szkoły za hitlerów
hitler szkodliwy z spadochronowych różny
wady nas.

obierano to przez chłopami braty uobrat
w partyzantkach jako szorstki tylko nie
pamiętam nazwiska, obwoi chłopów z gniazła
i oni klóć obierano. W sierpniu nasze
jednostka wyruszyło z tylnie doleń
do Chetny i Subliny, po drodze
nasze jednostka walczyło z bandami
U.P.A. Głównie obszedliśmy do Subliny
i tam zatrzymaliśmy się na dwa dni
cieni a cieni gatunek. To mógł być
koniec wiosny lub październik. Do końca
do końca całego Batalionu był półkoni
Jankińczyk. Tam nie klóć obierano
poszły na szkołę oficerską, a reszta
na szkołę serbijuszek klóć priny
pracowały do końca wojny. Ja nie
skorzystałem tego kursu gdyż byłem
chory na malarię i leżałem w szpitalu
w Litwinie. Do Łodzi przybyliśmy 1944r
a priny do Warszawy na Makotowskiej
z powodu słabego zdrowia obwoi
kierował mnie do kwatery szóstego

temu otrzymałem funkcję majora niżej
mniejszego, temu pełniłem funkcję do
dotkania swojej służby w jednostce.

Batalion Bezpieczeństwa - Spodochroniarki
początkowo w Korpus Bezpieczeństwa
Wewnętrznych, z koloniami do cywilu
1947 r. Warszawa. Wyjechałem do
Wrocławia do rodziny. 1948 wyszedłem
ze służby prawowicie z powodu choroby
Moi moi był oficerem kabry o koto-
brze, później został przydzielony
do Wrocławia do jednostki lotniczej
we Wrocławiu gdzie teraz służy ^{moja} ~~jego~~
syn Leszko Marian. 1956 ginął mi
moj zastępca samolotem, synem
jeśli miał być siedem a drugi był tego
roku. ja nie pracowałem nie było mi
było. Po śmierci mojej pozostałem
do pracy jako krawiec do Spółdzielni
Obróbki Pracy „Pokój” we Wrocławiu

i otrzymać stopień st. szerz. 1944 r. wyjechałszy z Białymostu
oddaje było to nasze drogi w kierunku
do Polski. Kiedy dojeżdżaliśmy do Równego
samoloty niemieckie nas zaatakowały
było tam dużo rannych i kilku zabitych
niektórzy niemieccy zostali ranni w nogę
i zostali przewiezieni do szpitala
w Równem. Z powodu bardzo ciężkich
warunków sanitarnych zachorowało
na choleryę dużo z nich i dlatego to było
w szpitalu było kilka tygodni a kiedy
zaczęliśmy już chorować opuściliśmy szpital
Gawcitem do swej jednostki która
była nieopodal Równego i tymczasem
zostaliśmy w tym do swego dowódcy który
skierował mnie do izby chorych w tej
jednostce. W ten sposób przeszedłem
do szpitala w tym czasie nie mogłem
z tego wszystkiego zwrócić się do nikogo
po lekarstwo moje koleżanki Franiska Julija
które po wojnie mieszkała w Kiełcach.

Samy chorwatami synów jak mogłem
 pomóc mi twój siostrę Margus
 starszy syn ukończył szkołę średnią
 i poszedł do wojska służyć swoich
 rodziców - zarobek obiecał pomógł
 też pełnić funkcję magazyniera młodszy
 a drugi jest milicją na szkole
 zarobkowy. Ja 1972 r. wyszedłem
 z pracy miastem w Otarie
 jestem na emeryturze z tytułu
 swojej wypracowanej. Staratam się
 o pracę inwalidczą, ale nie posiadam
 zaświadczenia ze szpitala gdzieś mi
 zginęły pisałam do Warszawy do
 archiwum ale nie miałam
 kasa mi nie zarobków, ale ja
 zryzykowałam, może się ale ja
 nie mam chęci chodzić po tych biurach
 Realizacja moją nie obraża 700
 ale jakby się żyje gość był i się żyła

zeby tylko zolnowie bylo. Dzierwuzny
duzo zrobily dla Polski Suolonej, byly
tam gdzie ich bylo potrzeba radiotelefon
mistki sanitariuszki Toczmoski w party-
zanckich. nawet do wiokomii kompaniji
cy plutonu. Tam gdzie byly potrzebne
mij jeolue zginulo ptaszec swoje życie
z Polsky Suolonej. pamietajmy o nich.
Dobrze mij tylko bylo zolnowcem ale
matko kiedy zoljete miedow poselo
od Suolonyzacji ofersjany mij sydece
sit. mij wstydzic sie procy, brato
do reki Kielny miod i piono do
crago bylo potrzebn mij jaytozoi ze
ile tylko zeby oblaty i szupky miedzi
swoj dom. Dzieci ktore mychylwali
kiedy staralo sie mychownoi w oblaty
obywateli, Toz ze jomini onas pamietaj
wtoobay mij tylko w sricie ale w kowly
obied.

bratem kolebray

Wajnobesky St.

Wajnowskie Stefanie

1463/WSK

II/1/9

II/1/6

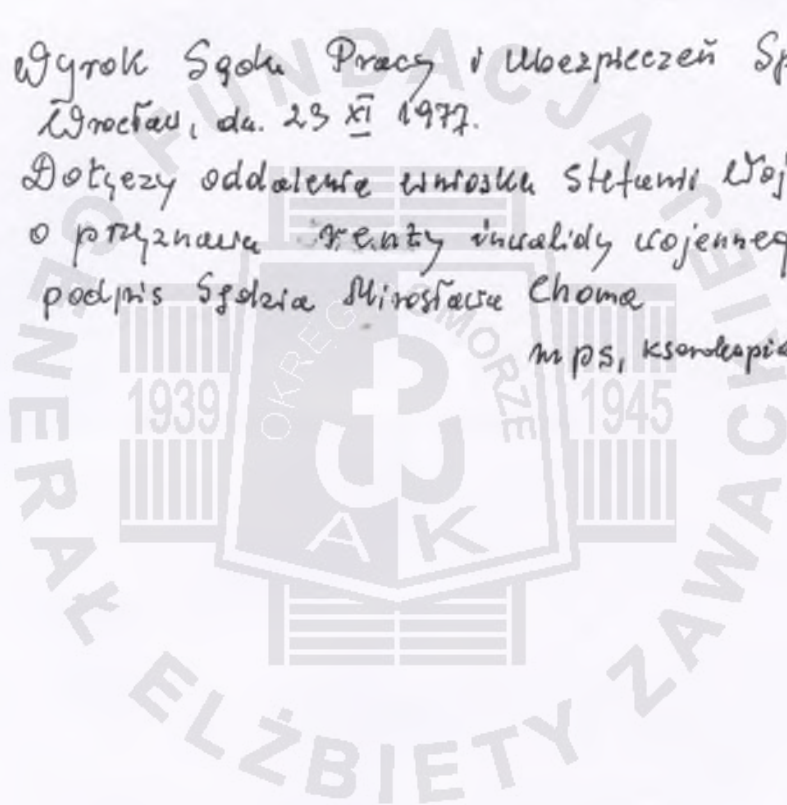
11/30

zestawne na Sybir oddano się u nas Korszakow
po w Dziemys najnowszie 10 lutego w woj. zachodniej
milicji ukraińskiej. Do sybiru było bardzo ciężkie
zmarli się nad nami, mówili talusiami syn
Twoj oficer polski. Brat był pod oficerem zawodowca
1939 w Dziemyslu w Podchalanach. 1939 r. poszedł
na wojnę i nie wrócił ślad po nim zagibęł mówili
jego kolechy że wzięli go jako łup i co dalej nie
nie wie. Latę rodzinę zastali wywiezieni do ZSRB
do Omskiej obłazi Tarskiej rejon Znamski selsoviet
wies Nowo Jagadny obłeso zagowski ucerstek
tam praco było różne, zimą pracowaliśmy w lesie
latem na stawkach bo nie udało było trzeba
przejechać tam trudnowalimy obżemę mieszko to było
praco ciężkie nie tylko obżemę kobiet dużo nos
chodziliśmy na kurzy stepach, też że nie jedłem utonął
Tatus z braci mi robił w lesie bo chopcy jeszcze byli
mali 11. 12 lat. nie mogli ciężkimi robotami poradzić
mamusia robiła przybawkach różne roboty.
jedzeniem było złe nie dużo trzeba było chodzić
do pobliskich wiosek i praco żeby się dostać, ani chętni
chodzili ale brali się milicji tutaj nos pilnowało.
Trzeba było wyjść w woj. isc 10. 12 ~~ty~~ kilometram - przez
les. a zimą to było bardzo ciężkie, ale bardzo ciężkie
żyć i ratować się jak mógł. Na więcej jeszcze dohuczał
wszy nie tylko mamary ale wszyscy to nie brachowało
nie było myślała nawet zabiegów praco. nie było jak prac

Po powrocie ze szpitala zastatam przydzielone do kompanii
 1 szerszej tam spotkalem sie siostrą i rucem ^{MG} bylsmy
 batalionu Emilii Phatel. do dnia 13 ~~19~~ 1943 r zastatysy
 przedmiotem wrec siostrą i mami ^{MG} wolerankomii
 do specjalne Samodr - Batalionu Spadoelwniade
 w Bialanuciu tam przeslow szkotę podficorskie
 gdzie otrzymatem stopien st sierz. Po zalicytowa
 kilka skotow roznej wysokosci jeden bojowy tyko
 mi udany z powodu nie dobrej informacji, mioty to byc
 igoty broni dla partyzantow. 1944 r wyruszelismy do Polski
 kiedy przyechowalismy jwi do ~~pop-nego~~ bylo to jwr po
 zachodni stoniec niemieckich samoloty nos przyrtaty
 tak bili ^{loma} Rowne na prawole rozniaki. Nie uleglo
 wrec strat bylo kilka zabity i rannych ter i je zastatam
 rana, prany nek i prany bilanc lezelo w szpitalu
 miescij Rownem 1/2 miesiac bytam byta tam
 nasoho meszkie wasunki sanit-higienne, makarsie
 z nowu nowito nie mogtam olturej leu byc
 ni pytoje ni tego nysztam ze szpitalu i nie doleb
 slato moje jednostke ^{zytymie} ktora sie zglosila do
 smego do woioley latony mnie skienow jerscy us ^{ib}
 chomym tam polezche kilka dni i wrocitem do kompanii
 samierjuszho desantow - zytymie posrlismy
 do dublino a jwr niej do Warszawy 1945
 Warszawa lito Bernonone pet mitem fakcje
 mozaży niere mndoromego ~~do~~ o je jwr niej
 Warszawa na skotanie w do 1947 r
 Warszawa jednostka lito rucist i wallach bandami
 18

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące rektora

- 1) Ankieta personalna Wojnowskiej Stefani: zd. Mameczak
podpisana z datą 28 II 1985, Wrocław
rskopis org. K.1, s. 1-2
- 2) Karta Informacyjna Wojnowskiej Stefani, podpisana
z datą 1 XII 1989r.
rskopis org. K.2, s. 3-5
- 3) Wyrok Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
Wrocław, da. 23 XI 1977.
Dotyczy oddalenia wniosku Stefani Wojnowskiej
o przyznanie krety inwalidy wojennego
podpis Sędziego Mirosława Choma
m ps, ksonskapie K.2, s. 6-9

I/3/1

1463/WSK

443

11/30

111
1195
424

ANKIETA PERSONALNA

1. Nazwisko i imię..... Hojmowska Stefania
2. Imiona rodziców..... Jan Antoniego
3. Nazwisko panięskie..... Mauzrak
4. Data i miejsce urodzenia..... Borszowice ZSR
17 lipca 1923r.
5. Aktualne miejsce zamieszkania..... 55-200 Olawa ul.
ulica, nr domu miejscowość 0 /
55-200 - Wrocław telefon
kod pocztowy, województwo
6. Posiadany stopień wojskowy..... starszy sierżant
7. Stan rodzinny/mężatka, panna, wdowa itp/..... małżonka
8. Wykształcenie-tytuł naukowy..... Zawodowe
9. Opisać przebieg służby wojskowej, datę powołania, do jakiej Jednostki, zajmowane funkcje w czasie działań wojennych, datę zwolnienia..... 6 VII 1943. Bat. Kobiecej Arm. Emali. Plater
Grodzisk 1945 - przykulona, m. in. do specjalnego
szkolenia Szkoła chorążków - ministerstwa w Białymostku
Ukraiński Korpus - szkoła przedchorążków - de Sandeg
gdzie służyła jako kierownik szkoły przedchorążków
1944 - kolo Rumeg - po nalocie Niemców 1944
wymarsz do niemieckiej kwatery 1944 wrocila do
1944 - 1945 do 4 XII 1947 pełniła obowiązki kierownika
międzynarodowego u 3034
10. Opisać pracę zawodową od 1939r. do chwili obecnej, własne gospodarstwo, zajmowane stanowisko itp..... 1939 szkoła Zawodowa - 10 Lutego 10r. mieszkanie
ZSR. Olawa - 6 VII 1943 - 4 XII 1947 wojsko
1947 wyjechała emigr. do roku 1956 m. in. pracowała w wojsku
1956 pracowała w krajowej w Olsztynie, pol.
Pracy, jako w. h. - do 78r. - od tej pory jest w emeryturze
11. Wymienić funkcje w pracy społecznej po zwolnieniu z wojska do chwili obecnej..... Zwiazki Zawodowe, ZMP, a obecnie
jedyną osobą ZBOHIT.

12. Wymienić ważniejsze posiadane odznaczenia państwowe i wojskowe:

Złoty Odznak "Za Waleki Demokratów" Brązowy Medal "Za Zasługi na Obszarze Krajowym" Krzyż Kawalerski Orderzenia Polskiego i inne

13. Podać wysokość posiadanej emerytury-renty/~~inwalidzkiej, wyjątkowej~~/

7.400 zł

14. Określić warunki mieszkaniowe, socjalno-bytowe /ilość izb/

dobrych

15. Jeśli Koleżanka posiada ciekawe wydarzenia z okresu wojny w czasie walk, z całego okresu powojennego do chwili obecnej, krótko opisać. Można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety.

Opracowuje tym mogła, ale opisać nie umię

16. W miesiącu wrześniu 1985r. planowany jest III Ogólnopolski Zlot Platerówek w Platerówce. Czy Koleżanka pragnie wziąć w nim udział

tak

17. Opisać inne uwagi wydarzenia warte uwzględnienia w opracowywanej książce o Platerówkach. Można dołączyć oddzielną relację jako załącznik

18. Ilość dzieci, ich imiona i nazwiska, jakie posiadają zawody, co robią, zajmowane przez nich funkcje w zakładach pracy i instytucjach. Na temat ten można dołączyć oddzielną relację do ankiety. Mogą również złożyć krótką relację dzieci - wykazując, że ich pozycja społeczna i zawodowa jest wynikiem ~~ich~~ pracy wychowawczej matki. Podać nazwy zakł. pracy ojca

Symon Michał i Ani, Wiesław i Ewa, ojca
Marian, Sylwia, Sławomir, Leon, Michał, Zdzisław, Edward, -
pełni obowiązki, magary, urodził się w Brodnie, H. Kuczyński
w stopniu inżyniera, jest członkiem PZPR, działał młodzieżowy
w 1968r. w Kresach, wykonywał prace zawodowe
- platformy i dźwigi, Olsztyn, działac
młodzieżowy, Służba KKM w Wrocławiu

Symon, mój najmłodszy, po pierwszym mężu, który zmarł.
Uwaga: do ankiety załączam zdjęcie jak do dow. osobistego oraz 1956r. jako
inne zdjęcia. Razem sztuk 5 (piec) oficer L WP.

Data. 28.02.85 Wrocław

Normanna Stefania
podpis wypełniającej ankietę

napis
na
kennas
ready

I/3/3(+)

1463/USK

I/2/2
At/30

KARTA INFORMACYJNA

1. Nazwisko i imię *Wajnowskie Stefan*
2. Nazwisko rodowe *Jan Manczak*
3. Imiona rodziców *Jan Antonine*
4. Stan cywilny obecny *mpsath*
5. Czy powtórnie wychodziła za mąż - kiedy? podać nazwisko męża
1948 r. Był Franciszek... oficer L. VP. mart 1956.
6. Data i miejsce urodzenia *17 lipca 1923 wieś Borszowice
pow. Gzemyśl. woj. łódzkie*
7. Pochodzenie społeczne /chłopskie, robotnicze, inteligenckie/
chłopskie
8. Miejsce zamieszkania przed 1939 r. *Borszowice*
9. Czym zajmowała się przed 1939 r /nauka, praca/ *nauka
w szkole zawodowej i praca na gospodarstwie rodziców*
10. Obecne miejsce zamieszkania /dokładny adres, ewent. telefon/ *37/843
55-200 Otarza wś. Wrocławskie*
11. Wykształcenie *1939 Szkolony techniczny*
12. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ?
/wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu -
charakter pracy/ *Z.S.R.R. byłam wyrzeczona z rodzinnego
domu braci siostra rodziców i jej
omstwo obywateli, Terški rejan Dnamishi sel Soviet
wies Nowo Jazgadno*
13. Moja droga do wojska /mobilizacja, zaciąg ochotniczy/
mobilizowano 6 XII 1943 Butajewo
14. Data rozpoczęcia służby wojskowej w LWP i data zdemobilizowania
1943 R. W. K. Butajewo Wiel. 1 Bat. Kobiecego zdem. 1947
15. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową *30 XII
15 XII 1943 r. Przedzielno do szkoły Spadochroniarstwo
sierżantowej przy Spad. Samodk Bat. Spadochroniarstwo
Tam ~~przebiegał~~ przelatywał 2 skoki balonem z balonem z balonem
samolotem w tam. jed. bojowej.*
16. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku
*Sanitarno obszarowe
1945 II byłam głównym magazynierem smietnawcem
Bernerowo kolo Warszawy a później (Warszawa) 1
mohota*

17. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku /szkoły, kursy itp./
 ... szkolenie operatorów Spadochronowego kursu sanitarnego
18. W jakich bitwach brała udział /miejsowość, data, odniesione rany, kontuzje, kiedy, gdzie/
 ... 15. 7. 1944 r. zostatem ranna, prawe kolano i prawa ręka
 ... do szpitala przywieziona, mój do domu, gdzie byłam 4 miesiące
19. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /-1944-1947
 ... st. sierżant ... st. sierżant ... 1989 - st. sierżant
20. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne
 ... medalem Złotyemu i Walerii 1945 r. Orderem Szwarczkim
 ... Orderem partyjnym, Medalem 40-lecia Polski Ludowej
 ... Złotym 'Znakiem Złoty'
21. Praca po zdemobilizowaniu aż do chwili obecnej / zawód i stanowisko/
 a/ zawodowa ... maszynista kłosałowa
 b/ polityczna ... nie
 c/ społeczna ... jako mąż z 4 dziećmi przy zakładowym
 ... przy Zakładzie Politycznym w Warszawie
22. Przynależność do organizacji politycznych i społecznych
 ... nie
23. Obecne źródło utrzymania /emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta wyjątkowa, renta rolna, renta specjalna, renta wdowia /uwzględnić grupy inwalidztwa/
 ... emerytura ... II grupę inwalidztwa
24. Obecny stan zdrowia
 ... choroba z tyłu lewej strony serca
 ... nie mogę chodzić bez pomocy
 ... nie mogę chodzić bez pomocy
25. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzysta /lecznictwo rejonowe, przychodnia MON, przychodnia MSW, przychodnia kombatancka/
 ... leczenia rejonowego ... w szpitalu Otar
 ... lekarstwa ... w roku 1978 ... stanowiąc
 ... zaby. o trymas. renty wojenn. ... z tego

26. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska *trudno było bardzo nie było pomocy. mamie: bracia - los nas nie określił*

27. Czy była prześladowana przed wojną *nie*

28. Czy była represjonowana po wojnie *nie*

29. Jakiej pomocy oczekuje od organizacji zbawidowskiej *Prosiłom bym aby otrzymała warte wojny. gody na złoty. 19.8.86. Kobecano mam ze. wykrycie kobiety. otrzymała. i nie z tego*

30. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich zawody, wykształcenie, zajmowane stanowiska/ *z pierwszego małżeństwa mam dwóch synów jeden jest nauczycielem drugi milicjant. wykształcenie średnie. z tego drugiego miałem syna. 3 córki. wykształcenie średnie. Dochoję. ojciec z mart. Z S.R.R. z g. 1940. brzo. i mama stała do polski. 1946. do Włocławca*

Jeden z braci Edek poszedł do szkoły Kadetów Legiony. Gdzie mój ojciec porucznik był. Mój siostrę Marię dowódcą Kadetów. Janek rozwiódł się z żoną. uciekł do szkoły. Siostra została nauczycielką. Puch. Bronie. Ojciec mój siostrę wykształcenie ze we emeryturach. mamie było ze mój we Włocławcu 1954 r. mart. życie moje było ciężkie różne przeszkody. 1956 z mart. mój mąż ~~Jan~~ Najnowska Stefani

Data *1 XII 1989 r.* / podpis czytelny osoby

wypełniającej ankietę /

Uwaga: w razie potrzeby można uzupełniać dane na dodatkowych kartkach.

I/3/6

1463/4sk

11/30

Nr. akt II.U. 1906/77

dupis

W Y R O K

W IMIENIU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Dnia 23 listopada 1977 r.

**Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń⁴ Społecznych we Wrocławiu
w składzie:**

Przewodniczący: Mirosława Chema

**Lawnicy: Stanisław Szponar
Zbigniew Brzezicki**

Protokółant: Danuta Bryl

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 1977 r. we Wrocławiu
odwołania Stefani Wojniewskiej
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we Wrocławiu
z dnia 1 października 1977 r. / Nr. W.Ziw.307291/
w sprawie Stefani Wojniewskiej
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we Wrocławiu
o rentę wojenną,

oddala odwołanie Stefani Wojniewskiej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddział we Wrocławiu z dnia 1 ^{października} 1977 r. znak: Wziw.
307219/Wr.-

U z a s a d n i e n i e

Stefania Wojniewska, ur. dnia 17.7.1923 r. złożyła odwołanie
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we Wrocławiu
z dnia 1.10.1977 r. nocą której odmówiono przyznania prawa do renty
inwalidzkiej wojennej, albowiem Garnizonowa Komisja Lekarska oraz
Obwodowa Komisja Lekarska do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia

orzekły brak inwalidztwa wojennego.

W złożonym do Sądu odwołaniu wnioskodawczyni Stefania Wojnowska twierdziła, że podczas działań wojennych była ranna w nogę, chorowała na malarię, zapalenie pęcherza i występujące obecnie schorzenia są wynikiem służby wojennej i domagała się przyznania prawa do renty inwalidzkiej wojennej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:
Stefania Wojnowska zatrudniona w Odzieżowej Spółdzielni "Dokój" we Wrocławiu jako krawcowa złożyła w dniu 28.6.1977 r. wniosek do organu rentowego o przyznanie prawa do renty inwalidzkiej wojennej. Do wniosku załączyła zaświadczenie Związku Bojowników o Wolność i Demokrację we Wrocławiu nr. 161476 potwierdzające okres służby w Ludowym Wojsku Polskim od 6.7.1943 r. do 9.5.1945 r. oraz udział w walkach zbrojnych o utrwalenie władzy ludowej od 24 maja 1945 r. do 31 grudnia 1947 r.

Organ rentowy usnał na podstawie zeznań świadków, że wnioskodawczyni wiosną 1944 r. została ranna w prawe kolano i w prawą rękę.

Celem ustalenia obecnego stanu zdrowia wnioskodawczyni Sąd depuścił dowód z opinii biegłych sądowych, a to chirurga dra K. Reja, neurologa dr A. Rudkewskiej i internisty dra Franciszka Wojciechewskiego, którzy po przeprowadzeniu badania w dniu 7.11.1977 r. rozpoznali: otyłość znaczną, zmiany zwyrodnieniowe - wytwórcze kręgosłupa i stawów obwodowych, przebytą operację pęcherzyka żółciowego z dysfunkcją dróg żółciowych i jelit, miażdżycę aorty i tętnie wieńcowych serca, nadciśnienie tętnicze III°, przewlekłą niewydolność wieńcową, odmiedniczkowe zapalenie nerek, rozstęp mięśni brzucha, bliznę przedramienia prawego i kolana prawego. Biegli orzekli, że wnioskodawczyni jest inwalidą drugiej grupy

z ogólnego stanu zdrowia i nie jest inwalidą wojennym żadnej z grup.

W uzasadnieniu swego stanowiska biegli orzekli co następuje:
sechy niewątpliwie przedwczesnego zakończenia ustroju głównie następstwa
miażdżycy - aktualnie uniemożliwiają skarżącej wykonywanie każdego
zatrudnienia i uzasadniają uszanowanie jej inwalidą drugiej grupy,
od daty badania dzisiejszego przez biegłych. Nie można ustalić
dokładnej daty powstania inwalidztwa drugiej grupy z powodu braku
dokumentacji lekarskiej z okresu wcześniejszego, dlatego też
biegli przyjął, jego powstanie od dnia dzisiejszego. Zranienia
wojenne są banalne i nie posiadają praktycznie żadnego znaczenia
dla stanu zdrowia oraz inwalidztwa, dlatego też skarżąca nie jest
inwalidą wojennym. W tym zakresie postępowanie orzecznicze KIZ
jest trafne.

Powyższa opinia biegłych zdaniem Sądu zasługuje w pełni na
uwzględnienie, gdyż została wydana po przeprowadzeniu badania,
jest logicznie i przekonująco uzasadniona oraz znajduje pełne
potwierdzenie w materiale dowodowym sprawy.

Sąd sważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 6 i 7 ustawy z dnia 24 maja 1974 r. inwalidą
wojennym jest żołnierz, który został salicyzowany do jednej z grup
inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego w związku z działaniami
wojennymi lub mającymi charakter wojennych, Tymczasem jak wykazało
przeprowadzone postępowanie dowodowe, a przede wszystkim wyniki
badania sądowe - lekarskiego obecny stan zdrowia wnioskodawczyni
nie powoduje inwalidztwa wojennego.

Inwalidztwo jest spowodowane schorzeniami samodzielnymi nie
pozostającymi w związku przyczynowym z działaniami wojennymi.

W tym stanie rzeczy, skoro wnioskodawczyni nie spełnia wymogów

I/3/19

- 4 -

ustawowych nie ma tym samym prawa do renty inwalidzkiej wojennej,
co skutkuje odroczeniem odwołania z mocy art. 61 ustawy z dnia
24.10.1974 r. o okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych
/Dz.U. Nr. 39, poz. 231 z 1974 r./.

SJ

Sędzia

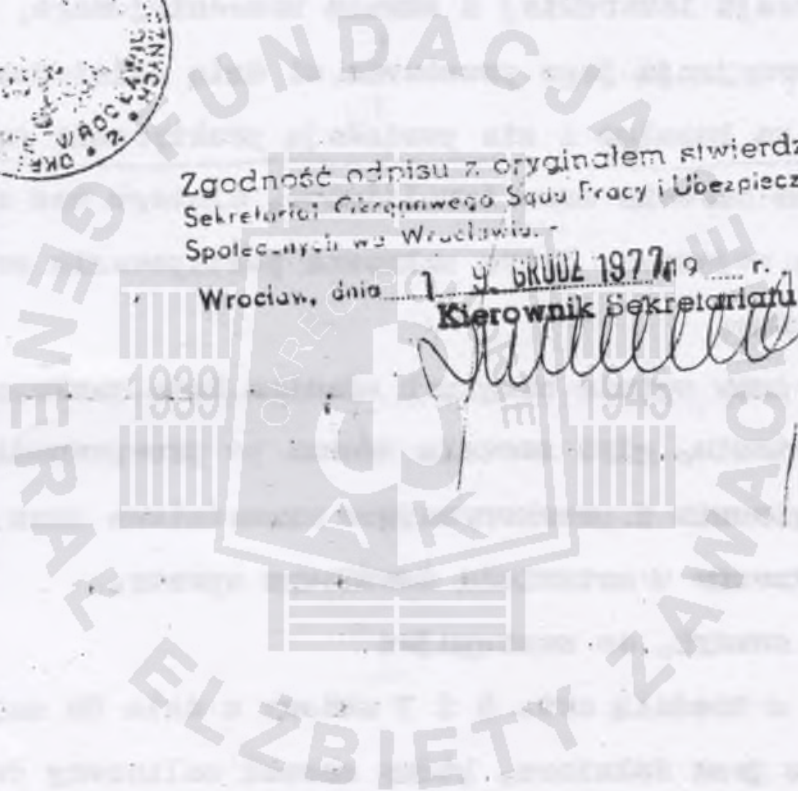
/ Mirosława Choma /

Zgodność odpisu z oryginałem stwierdza
Sekretariat Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w Wrocławiu.

Wrocław, dnia 19 GRUZI 1977 r.

Kierownik Sekretariatu

IV

Korespondencja

Liść Adeli Zurauskiej-Prusocińskiej Krajowego Zespołu
Kombatantek w P. Warszawa 24.III 1998r. adresowany do
Stefanii Wojnowskiej mps K.1 s.1

Koleżanka Stefania Wojnowska

Miła Koleżanko !

Wielko dziękujemy za nadesłaną relację o służbie wojskowej w I Armii Wojska Polskiego. Zostanie ona wraz ze wszystkimi relacjami innych kombatantek przekazana do Archiwum Wojennej Służby Kobiet w Toruniu. Przyczyni się do wzbogacenia zbiorów tego archiwum, które - jedyne w kraju - gromadzi wszelkie informacje o służbie wojennej kobiet walczących na różnych frontach drugiej wojny światowej. Pomoże to przyszłym historykom w opisywaniu trudnych losów wszystkich kobiet-żołnierzy w tej wojnie

Odnosnie załączonego do relacji odpisu wyroku sądowego o odrzuceniu wniosku Koleżanki w sprawie przyznania renty inwalidy wojennego w roku 1977 podajemy następujące informacje :

Ponieważ była Koleżanka wywieziona w 1940r. do ZSRR, może obecnie starać się o inwalidztwo wojenne z tego tytułu. Jest to niezależne od służby w wojsku. Mówi o tym znowelizowana Ustawa o kombatantach z 1991 r. zawarta w Dzienniku Ustaw nr 142 z 27.11.1997r., w której przyznaje się prawa kombatanckie wszystkim osobom deportowanym do ZSRR /art.4 ust.3 pkt o/.

Złatwia się te sprawy w ZUS, który posiada odpowiednie druki wniosków. Wymagane jest jednak udokumentowanie faktu deportacji. Niezależnie od tego wniosek należy uzupełnić obszernym zyciorysem z podaniem dokładnej daty wywiezienia i rodzajem wykonywanej tam pracy. W druku N+10 /który otrzymuje się w ZUS/ na zielonym pasku powinien być stempel Koła Sybiraków, do którego Koleżanka należy. Na tym właśnie druku lekarz leczący powinien wydać opinię, że choroby Koleżanki mają związek z pobytem na Syberii. Jeśli takiego stwierdzenia zabraknie, należy liczyć się z ponowną odmową.

Z kombatanckim pozdrowieniem

Przewodnicząca

Krajowego Zespołu Kombatantek

Wojska Polskiego

A. Żurawska
/ A. Żurawska /

9. 1463/USK

LKP

MAMEZAK Stefaan

zaw. 1 v. Czł. 2 v. Wojnowska

Wypisy ze źródeł
nazwiskowe karty informacyjne

1

1463/ASK

ZSRR-LWP

2° v. b. WOJNOWSKA Stefania
z d. Mamczak.

Zródło informacji:

Praca zbiorowa pod red. E. Syzdek
Platerówki wyd Ossolineum 1988r.
Wrocław. str. 295.

11/30
I. Król./98

v/2

1463/156

ZSRP
LWP

Mamczak Stefania

WOJNOWSKA Stefania z d. Mamczak — st. sierż. rez. ur. 1923 Borszowice woj. Przemyśl, zam. Olawa woj. Wrocław. Sł. wojsk.: bkob, szkoła spadochronowo-desantowa, ponownie bkob, KBW. Zdemob. 1947. Praca zawod.: Odzieżowa Spółdz. Pracy „Pokój” — krawcowa. Dział. społ.: ZBoWiD, ZZ. 2 dzieci. Krzyż Kaw. OOP i in.

„Plateniolski”

E Rek. 08.96

i
v/3

1463

szer. MAMCZAK STEFANIA

LWP

Żołnierz kobiecego plutonu minerskiego (styczeń 1944) 2-giej kompanii minerskiej Samodzielnego Batalionu Szturmowego (spadochronowo-desantowego) - I A.LWP (uformowanego jesienią 1943r.)

"O kobietach - żołnierzach w Samodzielnym Batalionie Szturmowym". Relacja Władysławy Buczak-Lebiedź, t. Lebiedź Władysława z d. Buczak, 1112/WSK, I/1/4.

M6r 99

MAMCZAK Stefania

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

